

Aan minBZK
Van CZW/CZ

nota

toezenden evaluatie NCDR

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2024-0000843399

Datum

17 oktober 2024

Opgesteld door

[REDACTED]

Samengewerkt met

Bureau NCDR

Bijlage(n)

2

Aanleiding

BZK heeft, met het oog op besluitvorming over de verlenging van de NCDR, een evaluatie laten uitvoeren van de NCDR in het licht van taken en rollen. De evaluatie is afgelopen zomer afgerond. Deze brief heeft tot doel de evaluatie aan de Tweede Kamer te zenden.

Geadviseerd besluit

Graag akkoord met verzending en ondertekening van de brief.

Kern

In overleg met de NCDR is besloten om het evaluatierapport nu alvast zonder inhoudelijke kabinetsreactie aan de Tweede Kamer te zenden. De inhoudelijke reactie volgt bij het besluit omtrent verlenging. Het voornemen is om dat besluit in het eerste kwartaal aan de Tweede Kamer te zenden. Dit heeft u ook toegezegd in reactie op vragen van het lid Koekkoek (Volt) tijdens de behandeling van de begroting van BZK. Omdat de Tweede Kamer voor de zomer meermaals om de evaluatie heeft verzocht, wordt het rapport vooruitlopend op deze besluitvorming vast toegezonden.

Toelichting

De evaluatie is uitgevoerd door onderzoeksbureau Regioplan. Zij hebben de volgende hoofdvraag beantwoord: In welke mate draagt de NCDR bij aan de versterking van de gecoördineerde aanpak van discriminatie? Dit was immers het doel dat voor ogen was bij de oprichting van de NCDR.

Daarnaast hebben de onderzoekers vijf deelvragen beantwoord:

- 1) Welke resultaten zijn er bereikt sinds de oprichting van de NCDR?
- 2) Hoe heeft de NCDR invulling gegeven aan de taken die zijn neergelegd in het instellingsbesluit?
- 3) Welke factoren spelen een rol bij de taakuitoefening door de NCDR en hoe/welke mate? Denk hierbij ook aan de rol van het maatschappelijk middenveld, burgers, departementen, overheidsorganisaties, gemeenten en bedrijven.
- 4) Zitten er eventuele knelpunten in de randvoorwaarden voor het opereren van de NCDR? (Kijkend naar de inrichting/figuur van de NCDR in het instellingsbesluit, de positionering van de NCDR, de governance, de

toegekende mensen en middelen en ten slotte de bereikte en gecommitteerde partijen)?

5) Wat zijn aanknopingspunten om de werking van de NCDR te versterken?

Onze referentie
2024-0000843399

Datum
17 oktober 2024

Voor de beantwoording hebben de onderzoekers gebruik gemaakt van literatuuronderzoek (de nationale programma's), gesprekken met (het bureau) NCDR, een enquête onder stakeholders van de NCDR en individuele gesprekken en groeps gesprekken met interne stakeholders (de departementen) en externe stakeholders (maatschappelijk middenveld, gemeenten, ADV's, Politie).

Het evaluatierapport geeft informatie over de wijze waarop NCDR zelf, maatschappelijk middenveld, andere onafhankelijke overheidsorganisaties (zoals het College voor de rechten van de mens en de Ombudsman) en departementen de rollen en taken, de slagkracht van en de samenwerking met de NCDR ervaren.

Alle geïnterviewden geven aan dat de NCDR meerwaarde heeft. Daarnaast volgt uit de gesprekken dat rollen en taken zich nog uitkristalliseren: de NCDR bestaat immers pas twee jaar en het is deels nog zoeken naar wat de taak van de NCDR is ten opzichte van de taken van anderen. Ook blijken er diverse verwachtingen te bestaan over wat de rol van de NCDR is/zou moeten zijn. Het instellingsbesluit blijkt op meerdere manieren te interpreteren. Uit de evaluatie volgen enkele aanknopingspunten om duidelijkheid over de positie van de NCDR te versterken, om verbinding te versterken en om meer onderbouwing, focus en langetermijnperspectief te creëren. Deels worden deze aanbevelingen al opgepakt in het proces van totstandkoming van de Meerjarenagenda en het volgende nationaal programma waaraan momenteel wordt gewerkt. Over de overige aanbevelingen zal BZK de komende tijd in gesprek gaan met de NCDR.

Het besluit omtrent verlenging van de termijn van de NCDR voor de periode na 1 januari 2026 wordt voorbereid en is voorzien in het eerste kwartaal van 2025. Met het oog op duidelijkheid over verlenging is het niet wenselijk om deze besluitvorming op een later moment te laten plaatsvinden. Die termijn biedt namelijk ruimte voor wijziging van het instellingsbesluit (als dat nodig is) en ruimte voor de Tweede Kamer om nog voor ommekomst van de verlengde termijn een debat te voeren over de NCDR.

Politieke context

Tijdens de begrotingsbehandeling van BZK is door meerdere (oppositie)partijen (PvdA/GL, Volt en Denk) aangegeven dat zij graag zo snel mogelijk een besluit willen zien over de verlenging van de NCDR. De inhoudelijke wensen van Denk en Volt (permanente coördinator met doorzettingsmacht en met voldoende middelen om echt een verschil te maken) komen in het vervolgproces rondom verlenging aan de orde.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Nvt.

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan de Tweede Kamer	
2	Evaluatierapport van Regioplan	

Onze referentie

2024-0000843399

Datum

17 oktober 2024